

Yow, Valerie Raleigh (1994). **Recording Oral History - A Practical Guide for Social Scientists**. Sage Publications, 284 sider.

Anmeldt af Kirsten Engholm Jensen, *etnograf, Århus*.

Yows bog er, som titlen også siger, en praktisk guide. Den er først og fremmest anbefalelsesværdig, fordi den har meget lange, emneinddelte og kommenterede litteraturanvisninger i forlængelse af hvert enkelt kapitel. Desuden har bogen en række appendiks med eksempler på interviewguides, på indeks over bandede interviews, på kontrakter mellem interviewer og fortæller om bl.a. rettigheder og på kontrakter om arkivering af informationerne.

Bogen går grundigt til værks og tager selv den helt uøvede interviewer ved hånden og fører vedkommende gennem interviewprojektet fra start til slut. Tonen i bogen er anvisende - du skal gøre sådan og sådan - og uformel, hvad Yow iøvrigt undskylder over for læseren, samtidig med at hun understreger, at denne stil er valgt for at gøre bogen mere "brugervenlig". Hun ønsker ikke at fremstå som en autoritet, men nærmere som en guide, der ved at fremlægge sine egne erfaringer og synspunkter leder læseren på vej.

Bogens empiri er hentet fra en specifik amerikansk kontekst, og den indskrives i den tradition, som oftest benævnes *oral history* eller *in-depth interview*, *recorded memoir*, *life history*, *the recorded narrative*, *taped memories*, *life review*.

Yow, som selv er historiker, har som udgangspunkt, at relationen mellem interviewer og fortæller ikke som tidligere i forskningen indenfor *oral history* skal ses som et subjekt over for et objekt, men som ét subjekt over for et andet. Interviewet er et samarbejde, hvor fortællerens bidrag og forståelse af temaet er mindst lige så vigtig som interviewerens; og hvor såvel fortællers som interviewers opfattelser bliver påvirket af forskningsprocessen. Intervieweren er ikke, som Yow heller ikke selv ønsker at være det, en autoritet, der sidder inde med en komplet objektiv viden.

Indledningsvis opridser Yow derfor to vigtige problemfelter, nemlig hvordan de informationer og den viden, som projektet sluttelig kan fremlægge, bliver skabt gennem og præget af interviewsituationen, og hvordan magtrelationer mellem interviewer og fortæller påvirker denne proces.

Bogen bevæger sig hele tiden på et fortællende niveau og sætter aldrig mere overordnede analyser i focus. Der er mange empiriske eksempler og detaljer, hvilket betyder at mange temaer kun bliver overfladisk berørt - alt sammen med til at understrege bogens karakter af håndbog eller guide.

Læseren får gode råd om forberedelsen til interviewprojektet, om interviewteknikker, om juridiske og etiske spørgsmål og endvidere om særlige områder indenfor *oral history*, nemlig biografien, slægts/familieforskning og studiet af en gruppe eller et lille samfund.

Umiddelbart er kapitel 5: **Interpersonal Relations in the Interview** mest interessant, fordi hun her kommer tættest på at behandle de to vigtige problemfelter, som hun opridser i starten - stadigvæk dog på det sædvanlige fortællende niveau. Yow beskriver, hvordan interviewet influerer på fortælleren, specielt hvordan fortællerens opfattelse af sin egen livshistorie kan ændre karakter

efterhånden som interviewene skrider frem, ofte fremprovokeret af interviewerens anderledes perspektiv på begivenhederne. Og dermed hvordan interviewet som indsamlingsmetode får betydning for de informationer, der indsamles. Siden beskrives modsat interviewets indflydelse på intervieweren. Her drejer det sig især om, hvordan man kan adskille den professionelle relation fra venskabet, hvad man stiller op med de forventninger om venskab, som fortællerne kan have efter endt projekt og om hvad, man i øvrigt stiller op, hvis der udvikler sig et fjendskab mellem interviewer og fortæller.

Kapitlet beskriver også magtrelationer fremkommet af forskelle i race, køn, alder, klasse, etnicitet og subkultur mellem interviewer og fortæller. Det er kortfattede eksempler præget af den amerikanske kontekst, hvorfra de er hentet. Det betyder, at Yow uden tøven beskriver mænd og kvinder som veldefinerede kategorier, f.eks. afbryder mænd oftere den kvindelige interviewer end kvinder, mens kvinderne er bedre til at lytte. Kategorier som i hvert fald ikke uden videre kan overføres til andre kulturer og samfund.

Bogen giver en lang række gode råd og inspirerer med sine mange eksempler også til nye overvejelser, men hvis man som læser ikke er undervejs med et interviewprojekt, forsvinder de hurtigt i glemslens tåger, fordi de ikke bliver knyttet an til de overordnede problemfelter, som Yow indledningsvis skitserede som væsentlige.